

*Fruerlig
Sommar!*

Tema:
Båtliv

Komplexa jämställdhetsfrågor

Det faktum att SDR bara har haft män som ordförande har blivit en snackis i sociala medier. Trots att förbundet i år är 90 år gammalt och har haft 10 män som ordförande totalt har inte en enda kvinna varit ordförande. Varför har det blivit så? Mer om det på sid. 5. Att Sverige ännu inte haft en kvinna som statsminister är också talande. Med start år 1876 fram till i dag har 32 män varit med och styrt landet. FN:s utvecklingsorgan UNDP:s senaste mätning visar att Sverige ändå är bäst på jämställdhet i världen. De faktorer som UNDP har tittat på är hälsa, antal utbildningsår, parlamentarisk representation och yrkesarbete. Det här visar frågans komplexitet. Även om vi kan vara stolta över att bo i ett relativt jämställt land kan vi inte vara nöjda. Mycket återstår på jämställdhetsområdet. Kvinnor tjänar fortfarande sämre än män.

Barnplantorna anser att det inte går att säga att alla barn med CI behöver teckenspråk. Istället ska man tala om att barn ska få teckenspråk efter behov för det är en heterogen grupp. Mer om det här på sid. 6. Själv har en vän till mig en pojke med CI. Han får själv välja när han vill prata eller teckna och när han vill ha CI på sig i hemmet och skolan. Alltså får han vistas i en tillåtande atmosfär där han själv bestämmer när han vill växla mellan tal och teckenspråk. Jag vill inte ta ställning i frågan men just det att få vara i en tillåtande atmosfär tror jag är viktigt för alla barn oavsett om de har CI eller inte.

Slutligen, det här numret har ett sommartema: Båtliv. Följ med oss längs den vackra Höga kusten på sidorna 9-11. Vi på DT önskar er en trevlig sommar! Papperstidningen är tillbaka i början av september.

NICLAS MARTINSSON

Redaktionen tycker till

Semestern. Att få ligga i hängmattan, läsa en god bok, bada i sin favoritsjö/hav och få rå om sig själv. Plocka smultron, eller kunna äta av ditt eget grönsaksland och slippa gå till affären för att köpa smaklösa tomater. Säg vad man vill om den svenska sommaren – halva sommaren regnar ofta bort, men den är fantastisk! Just oförutsägbarheten gör att vi uppskattar den ännu mer. Och semester – det gillar vi alla.

TGT:s nya filmer. Projektet Tillgänglighet genom teckenspråk (TGT) har släppt sju nya filmer gjorda av Erik Akervall på sin webbplats, tgt.sdr.org. Alla sju har ett innehåll som är mer eller mindre skruvat. Ändå går budskapen fram och är väldigt effektiva. Man antingen skrattar eller blir tagen, eller både och. Bäst är kanske filmen där en TV-pejlare från Radiotjänst ringer på dörren...

Fiaskot i fotbolls-EM. Sverige var utslaget redan före sista matchen i gruppspelen. Det har aldrig hänt tidigare – ett fiasko. Dessutom skrev TV 4 att de "dövtextar" under matcherna. En del reagerade negativt på det, som om bara döva behövde text-TV. Och textningen i både SVT och TV 4 lämnade kvar en del att önska. Men vi har ju ett OS att se fram emot i augusti. Och vi hoppas givetvis på svenska framgångar där. Och på bättre textning i rutan.

TIDSKRIFT FÖR SVERIGES DÖVAS RIKSFÖRBUND

Nr 4/2012

Fredrik Schreiber gav ut det första numret av DT i Lund den 6 juni 1891 med skraddaren Ola Zommarin som förläggare.

Manusstopp:
Nr 5: 17 aug
Nr 6: 14 sept
Nr 7: 19 okt
Nr 8: 30 nov

Utgivning:
6 sept
4 okt
8 nov
20 dec

REDAKTION:
Dövas Tidning, SDR
Förmansvägen 2, 6 tr
117 43 Stockholm
redaktionen@dovastidning.se
Ansvarig utgivare: Helena Fremnell
Redaktör för DT: Niclas Martinsson
0738 333 060 (sms/3G)
niclas.martinsson@dovastidning.se
Redaktör dovastidning.se:
Tomas Lagergren, 0735 130 199 (sms/3G)
tomas.lagergren@dovastidning.se
Layout: Annalena Caffa, zoor.se

Facebook: Dövas Tidning
Twitter: @Dovas Tidning

PRENUMERATION:
medlem@sdr.org eller
Bildtel:
agneta.skagerstrand@sip.omnitor.se
SDR, Agneta Skagerstrand
Box 300
793 27 Leksand

Prenumerationspris: 300 kr/år
Utebliven tidning:
kontakta medlem@sdr.org

ANNONSER:
Bokas och lämnas till:
sdrannons@sdrf.se
Tel: 0506-300 58
Skaraborg och Värmland:
Tel: 0506-301 76
Förenings- och internannonser bokas och lämnas till:
redaktionen@dovastidning.se
Upplaga: 5800 ex
Tryck: Carlshamn Tryck & Media ab
ISSN 1402-1978

www.dovastidning.se

I KORTHET

4

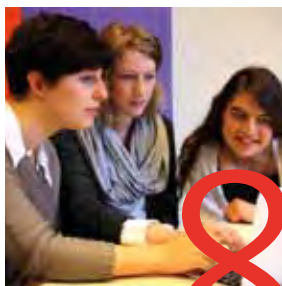
NYHETER

5

SIGNERAT:
YLVA BJÖRKLUND

7

DOVASTIDNING.SE

8

TEMA:
BÅTLIV

9

OS-SPECIAL

14

SOMMARENS
GRATISAPPAR

17

FÖRBUNDSMÖTET
2012

18

FÖRENING-
NYTT

20

UNG

22

INSÄNDARE

24

KRÖNIKA

26

● Regnbågen fyller 30 år

RFSL Regnbågen är en rikstäckande förening för döva och teckenspråkiga homo-, bi- och transsexuella (HBT). Föreningen grundades 1982. Sista helgen i juli har Regnbågen ett tre dagar långt 30-årsjubileum. Bland annat bjuds besökarna på en hemlig utflykt i Stockholm och på en fest som avslutas med en Mr/Miss Deaf Gay-tävling. Den 27 juli har Regnbågen en pubafton på Stockholms Dövas Förening där alla oavsett sexuell läggning är välkomna. För dem som inte deltar i jubileet men bara vill komma till puben är entréavgiften 100 kronor. Underhållning och lotteri utlovas. Gratisdrink före klockan 21.

2014

färre elever räknar Specialpedagoiska skolmyndigheten med att ha år 2014 jämfört med 2004. Detta från 659 elever till 453. Allt fler elever väljer att gå integrerat eller i kommunala hörselklasser.

● Diskrimineringslagen

Oppositionen körde över regeringen i och med att de den 14 juni röstade för att riksdagen skulle ge ett tillkännagivande till regeringen att de "skyndsamt ska ta fram ett lagförslag". Det är att diskrimineringslagen ska utvidgas så att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning klassas som diskriminering. Allianspartierna reserverade sig mot beslutet. Majoriteten i arbetsmarknadsutskottet som tagit fram ett förslag till beslut menar att samhället vinner på detta. "Ett tillgängligare samhälle kan bidra till ökad förvärvsfrekvens, höjd utbildningsnivå och ökad delaktighet bland personer med funktionsnedsättning", skriver utskottet. Anledningen till att allianspartierna motsatte sig är att det är svårt att beräkna de merkostnader som den utvidgade diskrimineringslagen kan innebära.

● Omnitor undviker konkurs

Omnitor som är känt för sina bildtelefoner har ansökt om företagsrekonstruktion hos tingsrätten för att undvika konkurs. Enligt grundare och styrelseordförande Gunnar Hellström har Omnitor haft ett olönsamt år. Landsting köper mycket mindre än för ett år sedan. "Vi var dominerande på marknaden och hade en stor organisation för försäljning, leverans, installation och support, och hann inte anpassa oss, utan fick en rad olönsamma månader", säger Gunnar Hellström. Rekonstruktion är ett sätt för Omnitor att införa förändringar och anpassa verksamheten efter marknadsläget och fortsätta göra nytta i området tillgänglig kommunikation. Omnitor har ställt in sina betalningar. Under rekonstruktionen erbjuds berörda borg- enärer en uppgörelse.

● Deaflympics i Sofia 2013

Nu är det klart att Bulgariens huvudstad, Sofia, står som arrangör för sommar-Deaflympics 2013. Egentligen skulle Aten i Grekland arrangera Deaflympics men International Committee of Sports for the Deaf (ICSD) fick aldrig någon statlig garanti. Därför ställdes planerna på ett olympiskt spel för döva i Grekland in. Sedan anmälde Ungerns regering att de var intresserade av att arrangera Deaflympics. Men stötestenen var att de endast erbjöd 50 procent finansiellt stöd. Det skulle bli alltför dyrt för de flesta idrottsdeltagare. Även Sofia anmälde att de var intresserade. Regeringen skulle ge statligt stöd. Idrottsanläggningarna finns redan på plats och ICSD har goda erfarenheter av Bulgarien då de har arrangerat flera dövidrottsarrangemang.

● Stor TV-konferens i Falun

Ett 40-tal teckenspråkiga TV-medarbetare deltog i en stor internationell TV-konferens på SVT Teckenspråk i Falun i början av juni. De kom från åtta länder: Colombia, Danmark, Finland, Norge, Schweiz, Storbritannien, Sverige och Tyskland. Enligt Elisabeth Ulfsparré, projektledare på SVT Teckenspråk, var det viktigt för SVT att veta vad som hände i omvärlden och med TV-produktioner på teckenspråk i världen. SVT:s VD, Eva Hamilton, var med på konferensen. Hon initierade ett pris för bästa europeiska teckenspråkiga TV-produktion. Priset på 1.000 euro kommer att delas ut. Sverige har fått i uppdrag att utforma priset. "Under mötet blev det tydligt att många länder kämpar med att få mer resurser och att det är väldigt svårt med alla neddragningar (för finska YLE och brittiska BBC). SVT står långt fram i utvecklingen, även antal program och anställda", säger Elisabeth Ulfsparré.

Illustration Lagergren:

Snackis i sociala medier:

Varför bara män som ordförande?

SDR fyllde nyligen 90 år. Hittills har förbundet haft 10 olika ordförande, alla män. Vad beror det på, frågar sig många i sociala medier. DT följer upp snackisen.

SDR är det enda dövförbund i Norden som ännu inte haft en kvinna som ordförande. I Danmark, Finland, Island och Norge är det numera en kvinna som leder styrelsearbetet. Varför har det blivit så? Frågan har, vid DT:s pressläggning, diskuterats flitigt i sociala medier som Facebook och Twitter. Vad finns det för strukturer i samhället och i dövrörelsen som gör att kvinnor fortfarande slår i glastaket? Hur – och när - ska SDR kunna få sin första kvinna som ordförande?

Cathrine Björkstrand var nominerad av valberedningen att efterträda Lars-Åke "Låw" Wikström år 2009. Hon, som hade kunnat bli historisk, gav dock återbud av privata skäl. Istället blev Ragnar Veer den tionde mannen som ordförande i rad.

Ulla Manns, professor i genusvetenskap vid Södertörns högskola, anser att det är märkligt att SDR som omfattar såväl kvinnor som män som medlemmar inte har haft en kvinna som ordförande på 90 år.

– Alla organisationer som har såväl kvinnor som män som medlemmar borde tänka i termer av jämställdhet också i styrningen av organisationen och fundera hur det kommer sig att man gång efter annan har just en man som ordförande, säger Ulla.

Enligt henne beror det på en rad omständigheter att det mest är män i styrelser i både bolag och företag och att det är djupa strukturer som uppmärksammats först de senaste 30-40-åren.

– Sociala mönster och strukturer tar tid att förändra och kräver aktiva åtgärder, annars händer sällan något, säger Ulla Manns.

Hon menar att kunskap om hur jämställdhet kan åstadkommas finns men att det också måste finnas en vilja i organisationen för att något ska ske.

Dövhistoriker Per-Thomas Örlegård påpekar att SDR inte är ensamt om att inte ha haft en kvinna som ordförande utan också Svenska Dövidrottsförbundet. Sverige har inte heller haft en kvinna som statsminister.

– Samtidigt har döva också varit föregångare på jämställdhetsområdet, säger Per-Thomas Örlegård och tar Stockholms Dövas Förening (SDF) som exempel.

SDF som grundades 1868 antog stadgar tre år senare som sade att styrelsen skulle bestå av en ordförande och tio ledamöter varav fyra kvinnor. Det långt innan lika och allmän rösträtt för kvinnor infördes i Sverige, 1919.

– Sedan kan vi också konstatera att många kvinnor är ordförande på lokal nivå, säger Per-Thomas Örlegård.

DT har gått igenom 40 verksamhetsberättelser för år 2011 från landets dövföreningar och länsdövförbund. 19 av 39 ordförande var kvinnor förra året. Jämtlands Läns Dövas Förening hade ingen styrelse utan endast en kontaktperson.

Birgit Burman är ordförande för SDR:s valberedning. Enligt henne är kvinnor inte lika villiga att sitta i förbundets styrelse.

– Någon borde göra en analys varför det är svårare att få kvinnor att ställa upp och kandidera, säger Birgit Burman.

Den medlem som vill påverka valberedningens arbete kan vända sig till sin närmaste dövförening och lämna namnförslag.

SDR:s vice ordförande, Britt Karmgård, vill lyfta genusfrågan inom förbundet och säger att styrelsen ska diskutera hur förbundet kan bli mer genusmedvetet.

– Jag tror inte att det är attraktivt att vara ordförande under dagens förutsättningar. Jag vill att vi ska diskutera ordförandes och vice ordförandes roll och om delat ledarskap kan vara något för SDR, säger Britt Karmgård.

I dag är SDR:s ordförande heltidsarvoderad men inte vice ordförande. Om ordförande får förhinder eller sjuk, förväntar man sig vanligtvis enligt Britt Karmgård att vice ordförande rycker in.

– Kvinnor, speciellt kvinnor mitt i livet, är ofta dubbelarbetande. Därför lockar bättre förutsättningar säkert fler kvinnor att kandidera, säger hon.

Alternativet till delat ledarskap kan enligt henne vara att vice ordförande är arvoderad till viss del, exempelvis på 20 %.

Idén om språkrör har lanserats på Facebook. Gör SDR som Miljöpartiet vid kongressen 2013?

Behöver alla barn med CI teckenspråk?

Socialstyrelsen och Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU) rekommenderar att föräldrar till döva barn med cochleaimplantat (CI) använder teckenspråk med sina barn och att även personer i omgivningen gör det. Barnplantornas styrelseledamot, Ola Rosling, och Tommy Lyxell från Språkrådet var med i radioprogrammet Nordegren i P1. Även SDR och en CI-läkare deltog i programmet. Ola Rosling anser att de rekommendationer som finns om teckenspråk för barn med CI är föråldrade.

Är Socialstyrelsens och SBU:s rekommendationer föråldrade?

Ola Rosling: År 2005 var hälften av alla barn med CI opererade efter 2 års ålder. SBU hade ganska rätt; många av dem valde teckenspråk. Sedan dess har gruppen "CI-barn" förändrats. I dag får cirka 5 % CI efter 2 års ålder och övriga 95 % utvecklar nästan alla talspråk i likhet med hörande barn.

Tommy Lyxell: Socialstyrelsens rekommendationer är från 2009 och SBU:s från 2006 så de är inte så gamla. Färska studier visar tyvärr att det fortfarande är stor variation på språkutveckling (såväl talspråk som teckenspråk) hos barn med CI så det är rimligt att behålla rekommendationerna. Men de ska inte ses som en tvångströja.

Hur skulle rekommendationerna kunna se ut istället?

Ola Rosling: Ett råd till hela gruppen CI-familjer: använd tecken också tills talspråket tagit fart. Övriga råd skall vara till undergrupper för bedömning av vem som behöver tal-träning, tecken-stöd eller teckenspråk. Badglädje och teknikhaverier är inga argument för teckenspråk.

Tommy Lyxell: Det viktigaste är att barnet får en bra kommunikativ start i livet, och att man inte förklarar sen språkutveckling

med barnets hörselnedsättning. Hörselvården måste ta barns språkutveckling på teckenspråk på allvar och inte ensidigt fokusera på talspråk. Föräldrarna måste inte vara språkliga förebilder i båda språken. Förskolan har en mycket viktig roll.

Barnplantorna anser att barn med CI ska få teckenspråk efter behov. Vem kan bedöma deras behov av teckenspråk?

Ola Rosling: Bedömningen kan INTE göras av den som tycker att det räcker att barnet har CI. Föräldrar känner sina barn men söker ofta stöd hos professionella. Att avgöra om teckenbehov finns är lätt, behovets grad är svårare. SBU:s förenkling att "alla CI-barn ska ha teckenspråk" gör att CI-familjer som har ett teckenbehov ofta inte får de resurser som de ber om.

Tommy Lyxell: Ordet *behov* antyder att det går att diagnostisera barnens språkbruk, men det är omöjligt att i tidig ålder avgöra vilka språk barnen har nytta av senare i livet. I samhället uppmuntras inlärning av flera språk utan förbehåll. Detta bör även gälla barn med CI.

Hur viktigt är det att ett barn med CI ges möjlighet till att självt välja när han eller hon vill prata eller teckna?

Ola Rosling: Inga barn får tvingas prata eller teckna. Men frågan som ständigt stjäls fokus; "Behöver alla CI-barn teckenspråk?", bör ersättas med två svårare frågor: Hur identifierar vi tidigt de barn för vilka teckenspråk är livsavgörande? Hur mycket mer resurser behövs per teckenspråkigt barn när denna grupp nu krymper?

Tommy Lyxell: Barn anpassar sig och använder det språk som omgivningen använder. Det är inte ett medvetet val. Det handlar snarare om tillgång till olika språkliga miljöer. Om ett barn lär sig flera språk i tidig ålder har det större valfrihet i livet.

Upp med händerna!

Jorden håller gradvis på att bli varmare. Den som lätt fryser i vinterlandet Sverige kan tycka att detta låter som en dröm. Mer sol och värme och mindre snö – vad härligt! Om tvåhundra år kanske Sverige är ett nordligt Bahamas med sol varje dag, vajande palmer och mangoträd? Men nä, riktigt så enkelt är det aldrig. Klimatförändringarna är vårt största och mest akuta problem. Vi har, i vår strävan efter ett bättre liv, också lyckats att förstöra det bästa vi har. Vår jord, vårt vatten och vår luft. Vi är på väg mot en katastrof där isarna smälter och havsnivån stiger, delar av världen riskerar att ligga under vatten om några år. Vi förgiftar långsamt oss själva och våra naturresurser håller på att ta slut. Ingen vill ta ansvar eller göra avkall på sin levnadsstandard. Det krävs krafttag från världens alla hörn för att vi ska nå en hållbar utveckling.

Teckenspråket har, under en tid, varit på väg att bli kallare och kallare. Tekniska revolutioner, samhällets sparåtgärder och märkliga attityder har, för andra gången, nästan fått teckenspråket ut i sibirisk kyla. Ut i kylan från det varma 80-talet med teckenspråkets erkännande och Upp med händernas genomslagskraft i tvåkanalsteven. Är det en slump att Milano-kongressen arrangerades mitt i Europas brinnande tekniska utveckling? Och att teckenspråket fick sin nästa knäck mitt i den datoriserade digitala utvecklingen? Kanske, kanske inte. Ren luft, rent vatten och teckenspråk borde oavsett få vara självklara i människors liv.

Men vi kan trösta oss med att hållbar utveckling aldrig varit så aktuellt som nu, kanske hinner vi bromsa utvecklingen i tid och få behålla våra vackra vita vintrar med snö och härlig bitande kyla, rent vatten och luft som är lätt att andas. Vi kan trösta oss med att teckenspråkstolkningarna av årets melodifestival fick en massiv och väldigt positiv uppmärksamhet i media och att inslagen har visats flitigt på Youtube. Att teckenspråksforskningen har firat 40 år och professor Brita Bergman föreslås vara den som hälsar nyanlända flygresenärer välkomna på Arlanda. Att riksdagen gett ämnet Teckenspråk för hörande i gymnasieskolan meritpoäng vilket förhoppningsvis gör teckenspråket glödhet i skolorna framöver. Sannolikt kommer många fler att välja teckenspråk i skolan istället för spanska, tyska eller kinesiska. Om detta kan man säga "Upp med händerna!".

Och på en av mina arbetsplatser har hela den hörande personalgruppen anmält sig till en intensivkurs i teckenspråk. För att de tycker att alla ska få känna sig precis lika välkomna dit, hörande som döv. För att de värnar om en mer teckenspråkig miljö. Upp med händerna! Så visst har det väl vänt lite, visst känns det som om det har blivit en eller annan grad varmare? Visst skymtar vi solen och mangoträden i Teckenspråkland därborta...

Ylva Björklund jobbar på studieförbund och gillar sol, syrener och salta hav.

Välkommen till Växjö!

Dövas Förening i Kronobergs län fyller 70 år och firar detta med fin fest! Du är hjärtligt välkommen att vara med och fira med oss!

Lördagen den 29 september 2012 kl. 16.00 på Scandic Växjö på Hejaregatan 19 i Växjö.

Ur programmet

- Gästerna har ordet
- Stand-up och teckenspråkshow med Jörgen "Rödtop" Nielsen
- Buffémiddag
- Utdelning av utmärkelser (SDR)
- Fri samvaro

Information

Kerstin Andersson
E-post: kerstinandersson@bredband2.com
SMS: 070-919 06 99
Torvald Erlandsson
E-post: torvald.erlandsson@netatonce.net
SMS: 070-919 06 27

Anmälan och inbetalning senast den 18 september

250 kr per person till dövföreningens bankgiro: 5633-4535. (Glöm ej ange namn)

Logi

Scandic Växjö, telefon 0470-73 60 00

Vi bjuder på ett urval kortfattade nyheter som publicerats på vår webb: dovastidning.se
 Artiklarna finns i full version på sajten. Ha för vana att besöka den så missar du inget.

● Ny Wiki-sida om döva

Tolkelever vid Södertörns folkhögskola öppnade en Wikipedia-sida om döva på Teckenspråkets dag. Som en motvikt till den redan existerande sidan om den medicinska beteckningen, dövhet.

Sökord: wikipedia

● Livsviktig app för döva

I Halland uppmanades allmänheten att inte dricka eller använda vatten eftersom det kunde vara skadligt och frätande. Döva är sårbara då krisinformation inte alltid når dem. Krisinformation.se-appen är viktig – döva kan få viktiga meddelanden via den, bloggar Tomas Lagergren.

Sökord: krisinformation

● SDR:s jubileumskonferens

SDR arrangerade en jubileumskonferens vid Näringslivshuset i centrala Stockholm den 31 maj. Över 200 personer som jobbar med och för döva deltog. Fyra akademiska forskare kom och föreläste. De som deltog i SDR:s förbundsmöte fick också lyssna på dem i Örebro dagen därpå, den 1 juni. Amerikanen Peter C. Hauser gick först ut av de fyra forskarna. Han hade tagit reda på om det fanns någon skillnad mellan dövas och hörandes hjärnor. Ett av hans experiment visade att döva var bättre på att fånga upp saker som dök upp i periferin i synfältet.

Nästa föreläsare var Joseph J. Murray (se bild). Han pratade om Deaf Gain. Det är att det att vara döv ger positiva effekter för omvärlden och att det finns fördelar med att vara döv. Gunilla Preisler och Maria Midböe gick ut sist av alla. Deras föreläsning handlade om möjlighet till kommunikation och delaktighet hos ungdomar med cochleaimplantat (CI). De hade intervjuat sju ungdomar med CI; den första generationen barn som fick CI på 1990-talet. En ungdom sa att det innebar trygghet att kunna teckenspråk då denne kunde uppfatta allt. Samtidigt saknade ungdomen i fråga att prata med "den riktiga världen". Därför var det bra att också kunna tala och höra.

Sökord: jubileumskonferens förbundsmöte

teckenspråk genom livet
 DÖVAS DAG i STOCKHOLM
 14-16 september 2012

GÖR SOM ALLA ANDRA,

KÖP DÖVAS DAG-PAKET

FÖRELÄSNINGAR, MÄSSA, VERNISSAGE, MIDDAGSBUFFÉ MED UNDERHÅLLNING, MINGEL...

FÖR 950 KR

köp dina biljetter här snabbt, smidigt och enkelt!

www.dd2012.se

bildtelefon: sdf@sip.omnitor.se e-post: info@dd2012.se

Tema: Båtliv

Skepp o'hoj!

Åke kan inte leva utan sin båt

Najad är Åke Malmheims ögonsten. Han vaxar och sköter henne omsorgsfullt som om det var hans baby. DT har följt med honom på en båttur längs Höga kusten.

Vi ser bilar passera oss. De får köra tre gånger fortare än vi. Vi är ombord på Åke Malmheims motorbåt "Najad" och åker förbi Härnösand. Den hastighet vi färdas i är 5 knop som motsvarar 9,26 km/h. Vi är dock fortfarande snabbare än gångtrafikanter. Åke Malmheim säger hej till en segelbåtagare som rör sig i motsatt riktning.

– Som liten följde jag med på en segeltur. Vi åkte aldrig rakt fram utan svängde till vänster och höger hela tiden. Jag blev otålig. När jag skulle köpa en båt tänkte jag på mina egna barn. De skulle nog aldrig trivas i en segelbåt, säger Åke Malmheim, som därför bestämde sig för att ha en motorbåt istället.

Najad köpte han 2005. Den är 7,85 meter lång, 2,85 bred och av årsmodell 1970. Fyra-fem sängplatser, kök och toalett finns ombord. Men Najad var inte hans första båt. Redan när han var tonåring fick han en sportbåt av sin pappa. Han tog inte hand om den lika varsamt som han nu gör med sin ögonsten, Najad.

– Jag älskade att lägga gasen i botten och bromsade sedan häftigt när jag skulle parkera båten vid hamnen. Men en gång lyckades jag inte med det. Båten krockade med kajen, säger Åke leende.

Nu har vi lämnat Härnösand bakom oss. Vi får därmed guppa fortare än 5 knop i timmen. Klockan är 16.26. Vattentemperaturen visar 14 plusgrader.

– Den här båten kan åka 9 knop som fortast men jag håller mig till 8,6 knop för att inte slita motorn alltför mycket. Det ska helst vara högst 3000 varv per minut. Motorn drar cirka 1 liter diesel per 2 km.

Höga kusten-bron börjar synas på långt håll. När vi närmar oss den frågar Åke hur lång tid vi tror att det tar att nå den. Jag svarar 10 minuter. Min kollega, Tomas, ger samma svar. Bron såg ju stor ut redan på avstånd. Då borde vi vara nära. Åke skrattar.

– Haha, ni blev lurade. Nej, det tar exakt 28 minuter. Den här båten går så jävligt långsamt.

En halv timme senare är vi under bron. Vi är stumma. Inte mycket finns att säga.

Vi fortsätter en bit och stannar sedan till i Norafjärden. Där fikar vi. För Åke Malmheim börjar båtsäsongen i maj och avslutar

i september. På sommaren brukar familjen vara ute mellan 1-3 veckor beroende på vädret och annat som händer. Till exempel har de åkt ända till Sollefteå, via älven, och Örnsköldsvik.

Åke och hans fru har tre barn: två döttrar på 17 och 15 år, och en son på snart 12. De äldre barnen är nu inte lika roade av att vistas på en liten yta så länge. Men de hakar gärna på när familjen gör kortare badutflykter. Två av favoriterna är Jungfruskäret och Lustholmen. Åkes fru var egentligen en husvagnsmänniska från början. När de träffades försökte han övertala henne att ge båtlivet en chans. Nu är även hon fast. Båda har gått en navigationskurs. Åke uppskattar att få vara med familjen i båten.

– I båten umgås vi på ett annat sätt än vi gör hemma. På fastlandet är alla upptagna eller inte hemma samtidigt, säger Åke.

Och detta även om barnen tittar på nedladdade filmer i sina datorer ombord. Grejen är att de gör det i en liten kabin istället för i en villa där de enkelt stänger dörrarna efter sig. Familjen har tillsammans med fem andra båtägare byggt ett båthus. En gång varje vår brukar de ha fest i båthuset. Enligt Åke råder en väldigt fin gemenskap där.

Åke kan inte tänka sig ett liv utan sin båt. Han har åkt båt i hela sitt 45-åriga liv.

– Det är avkopplande och roligt att se nya platser, säger Åke som också uppskattar möten med andra båtägare.

Vid gästhamnarna hjälper båtägare varandra och samspråkar om var de har varit och vart de ska.

– Synd bara att många inte kan teckenspråk.

Åke upplever att det endast finns ett fåtal döva båtägare. Han säger att det kanske beror på att många inte växt upp med båt eller bor nära vattnet. Men också på att de har familjer och prioriterar annat i livet.

Vi åker nu in i Stora fjärden och är på Lustholmen. Där intar vi vår middag. Åke visar mig lite runt. Han öppnar dörren till bastun. Vi känner av värmen. Någon har tydligen nyligen bastat trots att det är glesbefolkat på holmen just denna kväll. Åke pekar på det stora fönstret i bastun. De som svettas där inne har nämligen magnifik utsikt över vattnet. Åkes och hans frus döttrar brukar sommarjobba som hamnvårdare på Lustholmen.

Åke arbetar till vardags som fritidsledare, dramalärare och boendepersonal (elevhem) vid Kristinaskolan i Härnösand, en specialskola för döva och hörselskadade. En viss båtresa glömmar Åke aldrig: Göta Kanal, en klassisk genomfartsresa för båtägare. Fyra elever och två lärare färdades längs den i en vecka. Eleverna fick bland annat lära sig att fixa med rep och kasta loss.

Själv drömmer Åke nu om en annan båttur. Det är att åka mellan Härnösand och Fjäle. Där finns ett sommarställe som han ofta vistades i när han växte upp.

– Problemet är att sjövägen mellan Sundsvall och Hudiksvall är väldigt trist. Mycket tråkigare än Höga kusten. Inte så mycket att titta på. Men jag ska ändå göra det någon gång, säger Åke Malmheim leende.

Är han bortskämd som bor i omedelbar närhet till Höga kusten? Möjligen.

TEXT: NICLAS MARTINSSON FOTO: TOMAS LAGERGREN

HUR OFTA ÅKER DU BÅT?

Agneta Jatko, 42, Skellefteå, dövföreningskonsulent:

– Jag brukar inte åka båt. Men för 10 år sedan fanns en färje-linje mellan Skellefteå och Jakobstad i Finland. Dövföreningen brukade ordna båtresor dit på sommaren. Jag saknar dem. Det var skönt att få åka ut i det fina vädret. Och så kunde man handla taxfree.

Richard Torres, 41, Malmö, fastighetsskötare:

– Tre gånger på sommaren. Då åker jag mellan Helsingborg och Helsingör, eller Rödbyt och Puttgården, eller Trelleborg och Swinoujcie. Ibland reser jag med kompisar, ibland ensam. Jag shopper billig alkohol i Danmark och Tyskland. Inte bara det, jag upplever sevärheter också, t.ex. Kronborgs slott i Helsingör (ofta kallat "Hamlets slott").

Eva Sjöberg, 49, Kinnbäck, arbetslös:

– Det varierar. Allt från en gång per sommar till en gång i veckan. Vi har en öppen träbåt med en lång rigg. Min pappa har en segelbåt försedd med en motor (snipa). Det är riktigt avkopplande och härligt att vara ute till sjöss. Då kommer man nära naturen. Stressnivån sjunker.

Rupert Dubler, 29, USA, laboratorieföreståndare:

– Ungefär en gång om året. Förra året var jag på en forskningsexpedition norr om Hawaii. Jag var på den i 21 nätter. Vi tog vattenprover och undersökte plastpartiklar i havet. Annars åker jag gärna kryssning och äter middag och dricker vin ombord. För tre år sedan lärde jag mig att segla. Det gick bra men jag tappade glasögonen i vattnet.

Birgit Burman, 60, Uppsala, egenföretagare:

– Minst en gång om året. Men inte som båtägare utan typ stor färja till Åland. Den ön ligger ju så nära Uppland. Jag gör gärna nöjesresor dit med kompisar. Vi umgås, gör små utflykter och äter gott på ön. Jag älskar havet och att sitta på klipporna och se hur solen blänker i vattnet. Det ger ro. Och så är det roligt att se båtar passera och kolla båttävlingar.

Visste du att...

... i Sverige finns det 880 000 fritidsbåtar i sjödugligt skick. Flest antal båtar finns på Ostkusten och i inlandet med drygt en fjärdedel var av båtbeståndet. Vanligaste användningsområden är dagsturer och fisketurer. ... vanligast förekommande båt är "Motorbåt utan övernattningsmöjlighet, med motor på minst 10 hk" som utgör drygt trettio procent av det totala båtbeståndet. Näst vanligaste båttyperna är "Helt öppen båt med motor under 10 hk" och "Jolle, eka, roddbåt utan motor" som utgör knappt en femtedel vardera. Andelen båtar som det går att övernatta i är knappt 23 procent.

... av motorbåtarna med minst 10 hk är det en tredjedel som har en maxhastighet på 21-30 knop (mellan 38-56 km/h). Mycket få båtar kommer upp i hastigheter över 40 knop (ca 74 km/h)

... knappt nio av tio båtar har ingen toalett ombord. Totalt finns det cirka 102 000 fritidsbåtar med toaletter.

... Under sommarsäsongen förbrukar båtar över 45 miljoner liter drivmedel.

... av dem har lite mer (82 000) än vart tionde båt toalett ombord.

... idag är 81,5 % av alla båtar av plast. Endast 6 % är träbåtar. Resterande 3,5 % är byggda av aluminium.

... antalet omkomna och saknade efter fritidsbåtolyckor ligger på 30-40 personer per år.

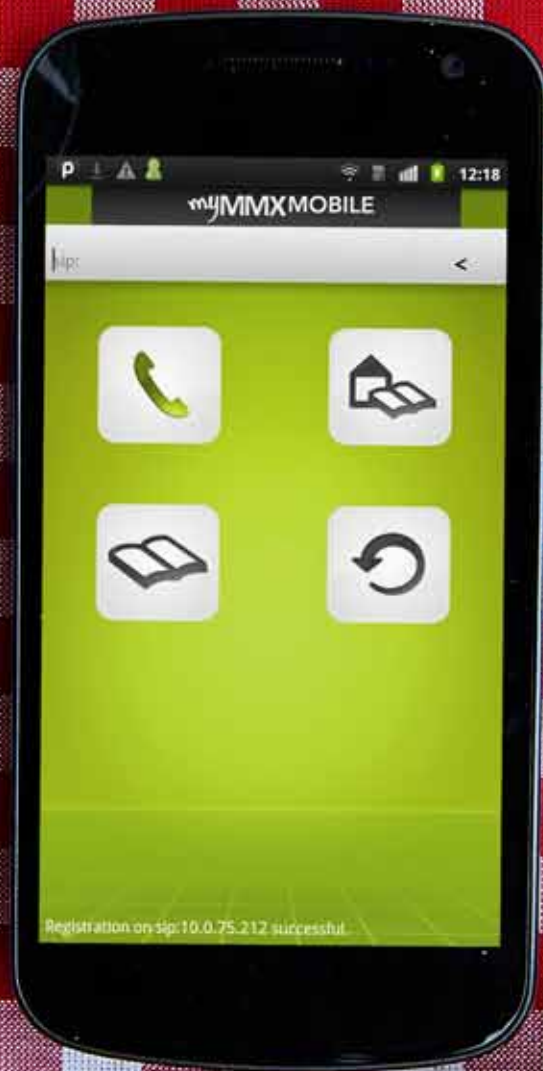
... 80 % av båtägarna uppger att de alltid har flytväst med i båten till samtliga ombord, trots att inget regelkrav finns.

... Fritidsbåtägarna spenderar under sommarsäsongen i genomsnitt ca 2 500 kronor på mat, dryck och restaurangbesök. Störst utgifter har de som legat ute med segelbåtar, de har spenderat 6 300 kronor. (2004)

De vanligaste båtarna svenskarna använder

Topp 3:	Antal	Procent
1. motorbåt med motor på minst 10 hk (ej övernattningsbar)	200 000	27,8 %
2. jolle, eka, roddbåt utan motor	146 000	20,3 %
3. öppen båt med motor under 10 hk	161 000	22,4 %

SAMMANSTÄLLNING: TOMAS LAGERGREN
(KÄLLA: TRANSPORTSTYRELSEN)

myMMX MOBILE

Ladda hem myMMX mobile från Google Play och logga in med användaruppgifter som du får från din förskrivare på din hörcentral.

www.mymmx.se

Inför sommarens OS:

100 år sedan OS i Sverige

Att vi döva har egna spel, Deaflympics, vet vi. Men visste ni att döva även representerat sina länder vid de olympiska spelen sedan OS i London 1908? Vi har listat de 24 personer som har ställt upp i OS. Den första var finlandssvensken och simhopparen Oscar Wetzell som deltog i två OS, 1908 i London och Stockholm 1912. Flest medaljer har ungerska fäktaren Ildikó Újlaky-Rejtő tagit – hela sju medaljer på fem OS: 2 guld, 3 silver och 2 brons.

Det var 100 år sedan sommarolympiaden spelades i Stockholm 1912. Det blev en succé – både för Sverige och OS som institution. I augusti är det dags igen för ännu ett OS – i London, den 27 juli-12 augusti. Det återstår att se om det finns döva deltagare med då. Tills dess kan du läsa lite om två av de 24 döva och hörselskadade idrottare som deltagit i OS: Ildikó Újlaky-Rejtő och Vjatjeslav Skomorokhov. Trevlig läsning!

Alla döva och hörselskadade som deltagit i OS

1. Oskar Wetzell	FIN	Simhopp	1908, 1912
2. Gertud Ederle	USA	Simning	1924(G),(2B)
3. Angel Acuña Lizana	MEX	Basket	1948
4. Ignazio Fabra	ITA	Brottning	1952 (S), 1956(S), 1960,1964
5. Mike Agostini	TRI	Friidrott	1956
6. Ildikó Újlaky-Rejtő	HUN	Fäktning	1960 (S), 1964 (2G), 1968 (S,B), 1972 (S), 1976 (B)
7. Susan Jane Pedersen	USA	Simning	1968 (2G, 2S)
8. Vyacheslav Skomorokhov	URS	Friidrott	1968
9. Gerhard Sperling	DDR	Friidrott	1964, 1968, 1972
10. George Masin	USA	Fäktning	1972, 1976
11. Jeff Float	USA	Simning	1984 (G)
12. Piero Italiani	ITA	Simhopp	1984, 1988
13. Jüri Jaanson	URS/EST	Rodd	1988, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008
14. Dean Barton-Smith	AUS	Friidrott	1992
15. David Wharton	USA	Simning	1988, 1992
16. Tony Ally	GBR	Simhopp	1996, 2000, 2004
17. Terence Parkin	RSA	Simning	2000 (S), 2004
18. Frank Bartolillo	AUS	Fäktning	2004
19. Tamika Catchings	USA	Basket	2004 (G), 2008 (G)
20. Hugo Passos da Silva	POR	Brottning	2004
21. Chris Colwill	USA	Simhopp	2008
22. Maria Belen Dutto	ARG	BMX-cykling	2008
23. Norbert Kaluczka	HUN	Boxning	2008
24. Fausto Quinde	ECU	Friidrott	2008

Har vi missat någon dövidrottare?
Mejla oss: redaktionen@dovastidning.se

(G) – Guld (S) – Silver (B) – Brons

SAMMANSTÄLLNING LISTA: PETER NIEMELÄ & JORDAN EICKMAN

Ungerska Ildikó Újlaky-Rejtő har tagit flest medaljer bland döva i OS. Totalt blev det sju medaljer i fäktning – 2 guld, 3 silver och 2 brons.

FOTO: OKÄND

Ildikó Újlaky-Rejtő (1937-) – En fäktare i världsklass

Ildikó Újlaky-Rejtő, född 1937 i den ungerska huvudstaden Budapest, började fäkta ganska sent, vid 15 års ålder. Men hon blev ganska fort en av de bästa kvinnliga i världen på florett, både som junior och senior.

1957 blev hon juniorvärldsmästare. Året efter vann hon det ungerska mästerskapet. Talangen fanns där latent, i kroppen. Som senior tillhörde hon världstoppen länge och deltog i hela fem OS (1960, 1964, 1968, 1972, 1976) och tog sju medaljer: 2 guld, 3 silver och 2 brons.

Hennes bästa OS var 1964, där hon tog guld både individuellt och i lag. I VM vann hon bland annat fem guld – ett individuellt och fyra i lag. Hon vann det ungerska mästerskapet sex gånger och i lag hela 12 gånger. Medaljerna togs mellan 1957-1980. En lång karriär.

Hon valdes till årets ungerska idrottskvinna 1963 och 1964. Elitkarriären avrundades 1980, men så sent som 1999 vann hon veteran-VM, i klassen för fäktare 60+.

Hon är med i ett sällskap om 12 ungerska idrottare som är ungefär som det Svenska Akademien är uppbyggt på – att man sitter där tills sin död. I det ungerska sällskapet vigs dock de in först när de är 60 år och innehar platsen tills de dör.

Det är få förunnat att vara med om fem OS. Och dessutom vinna hela sju medaljer. En sagolik karriär som de flesta kan bara drömma om.

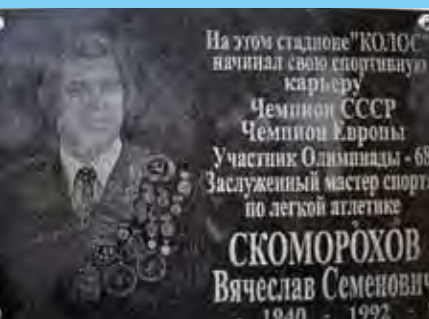
Vjatjeslav Skomorokhov (1940-1992) – En häcklöpare av internationell klass

Skomorokhov föddes 1940 i den lilla staden Starobilsk i Lugansk oblast (provins i Ukraina) i det dåvarande Sovjetunionen. Han var totalt överlägsen i internationell dövidrott under 60- och 70-talen – särskilt på 400 meter häck, men även på 110 m häck. Han var även en erkänd häcklöpare i den absoluta världstoppen bland hörande.

Han var som bäst mellan åren 1968-1971, trots att han stundtals hade problem med sjukdom. Under denna period vann han fyra sovjetiska mästerskap i rad på 400 m häck. Som bäst var han vid OS i Mexico City 1968, då tillhörde han den absoluta världstoppen. Skomorokhov sprang semifinalen på 49,61 sek och kvalificerade sig till finalen där han sprang på 49,12 sek och slutade femma. Tiden är än idag ett världsrekord i dövidrotten. Vann gjorde britten David Hemery på världs-rekordtiden 48,12. Året efter, 1969, vann han EM i Aten på 49,7. Han var även med i EM i Helsingfors 1971 men blev endast sjua i finalen på 50,8.

I Deaflympics-sammanhang vann han totalt 9 guld, två silver och ett brons i de fyra spel han deltog 1965-1977. Även på 110 m häck innehade han världsrekordet för döva. Tiden 14,3 sek stod sig i fyrtio år, fram tills amerikanen Joshua Hembrough som sprang på 14,16 vid spelen i Taipei 2009.

Vjatjeslav Skomorokhofs liv slutade tragiskt. Han sköts till döds 1992, 42 år gammal. Varför han sköts är oklart. Idag återfinns en minnestavla av honom vid ingången till arenan "Kolos" hemma i födelsestaden Starobilsk (se bild).

OS 1968 i Mexico City: Skomorokhov (t.v) kan bara titta på när britten Hemery springer sitt livs lopp och vinner 400 m häck överlägset på tiden 48,1, som betydde världsrekord. Skomorokhov kom femma, en sekund efter Hemery, men bara en tiondel efter tvåan, tysken Hennige.

FOTO: ED LACEY

Nytt familjeläger för döva föräldrar

Nätverket Döva föräldrar till barn med hörselnedsättning arrangerar ett familjeläger för första gången i sommar. Mona Riis är lägersamordnare. Hon hoppas att nätverket blir en organisation i någon form.

Mona Riis och hennes sambo har två barn med hörselnedsättning. Hon berättar att varje gång de träffar andra döva föräldrar är de som magneter som dras till varandra.

– Vi behöver prata av oss, säger Mona Riis.

Föräldrarna har många funderingar. Vilken skola ska man välja åt sitt döva barn? Hur bra är teckenspråksmiljön i skolan? Hur bra är undervisningen i skolan? Detta eftersom skolkartan har börjat ritas om för döva och hörselskadade barn. Många barn med CI väljer att gå integrerat.

I nätverket finns över 50 familjer med barn i 0-10-årsåldrarna. De bor utspridda i landet.

– De behöver också träffa varandra, leka och kommunicera obehindrat, säger Mona Riis.

Lägret äger rum vid Västanviks folkhögskola 9-15 juli. 17 familjer kommer. Sedan kommer ytterligare några familjer som

bara stannar över dagen eller bor utanför Västanvik. En dag träffar föräldrarna SDR. Då ska de diskutera vad SDR kan göra. Patrik Nordell bjuder också på en minikurs i deafhood. Sedan ska familjeaktiviteter också anordnas, till exempel grillning och fiskedamm.

Under lägret kommer föräldrarna också att diskutera hur de kan organisera sig.

Ett möjligt scenario är att nätverket blir just ett nätverk som ligger under SDR och att de träffas regelbundet, diskuterar och tar del av den senaste forskning som finns om döva barn.

– Vi får se vad vi kommer fram till, säger Mona Riis.

TEXT & FOTO: NICLAS MARTINSSON

Spiragården växer vidare – i dövas regi

I vårt stressade tidevarv börjar fler längta ut till landet, till det ursprungliga. För Kim Ivarsson och Theresa Sulemana är det en dröm som har slagit in. De har tagit över Spiragården som ligger 1,5 mil utanför Örebro.

Spiragården har drivits som ekogård i över 25 år. Först som groddfabrik. Sen som ett ekologiskt arbetskooperativ där bland annat långtidsarbetslösa arbetstränar på gården.

– Inga kemikalier och en biologisk mångfald finns här, säger Kim och förklarar begreppet ekologisk gård: – En biodynamisk gård vill balansera, till skillnad mot konventionellt jordbruk som bara massproducerar kanske endast ett spannmål åt gången. Det blir ingen balans och naturen fungerar inte så.

Undertecknad blir visad runt. Mycket riktigt går olika lantraser av får och höns på gården. Raser som i det konventionella jordbruket ses som olönsamma då de inte ger mer kött eller liknande.

– Men de tål sjukdomar bättre, konstaterar Kim.

Theresa och Kim träffades via gemensamma vänner. De fann varandra direkt och pratade ihop sig om att köpa en gård tillsammans om några år. Det gick fortare än de trodde. Drygt ett halvår.

Kim som har drömt om en egen gård sedan hon gick naturbruksgymnasiet i Järna och praktiserat på ett antal gårdar både

utomlands och här i Sverige är glad över att hon hittat en likasinnad i Theresa. Det är inte så många döva som lever så i Sverige.

Planen för gården är att de fortsätter med gårdens tidigare kärnverksamhet som att inhysa några hyresgäster och ha några långtidsarbetslösa på gården. För närvarande är det sex hörande som arbetstränar på gården under vardagarna, i framtiden hoppas de få in döva.

De har också ett annat mål – att bli självförsörjande.

– Som i att ha mat hela året och inte behöva el och sådant som tvål, när man kan göra det själv, säger Theresa Sulemana, som lever sin dröm tillsammans med Kim Ivarsson.

TEXT & FOTO: TOMAS LAGERGREN

16 oumbärliga gratisappar i sommar

Badkartan: Är du på resande fot och solen skiner, och du blir plötsligt badsugen? Appen löser problemet och visar närmaste badplats. Har GPS-stöd. (Iphone/Android)

Grillfest: För dig som älskar att grilla under sommaren. En uppsjö av recept såväl som kött och vegetariskt. Till och med desserter finns bland recepten. (Iphone/Android)

Systembolaget: Information om bolagets varor direkt i mobilen. Vill du grilla och hitta rätt öl till köttet? Systembolaget fixar bifven och visar dig till närmaste affär. (Iphone/Android)

Solsäker: Ta reda på om du har rätt solskydd och hur den aktuella UV-strålningen ligger till. Tipsar också om fina platser med sol (eller skugga) över hela landet. (Iphone/Android)

Kustväder: Här får du veta bl.a. vindstyrka och vattentemperatur. När du är ute till sjöss kan du ange din aktuella position för någon på fastlandet. (Iphone/Android)

SMHI: Vill du veta hur vädret är där du befinner dig? Gå in på den och få en tiodygnsprognos. Vädervarningar utfärdas också. Regnkartan är smått rolig. (Iphone/Android)

Instagram: Du kan lägga upp dina semesterbilder direkt från din smartphone till Facebook och Twitter. Och du kan titta på dina vänners sommarbilder. (Iphone/Android)

Ficklampa: Mörkt i rummet? Vill du inte snava över och väcka dina rumskompisar? Eller illa ute? Då är appen något för dig. Den både lyser upp rummet och blinkar ut SOS-signalen. (Iphone)

Runkeeper: Vill du veta hur fort och långt du går eller springer? Klicka då på "Start activity". När du kommit i mål kan du se vart du kutat eller promenerat på en karta. (Iphone/Android)

Frågefeud: Dåligt väder eller uttråkad? Med frågesportspelet försvinner timmarna fort. Spela mot dina kompisar eller mot någon främling. Beroendeframkallande! (Iphone)

Rumble: Man ska försöka hitta så många ord som möjligt på spelplanen – 4 x 4 bokstäver – på två minuter. Riktigt kul. Svår att släppa ifrån. (Iphone/Android)

Rabble: Vill du göra bra deals? Missa inte den här appen. Den ger dig rabattkuponger där du är. Man kan exempelvis få köpa två maträtter och betala för en. (Iphone/Android)

Resrobot: Ca 50 000 hållplatser med över 200 000 resealternativ per dag med tåg, buss, spårvagn, tunnelbana, flyg och båt. Otroligt smart app som alla borde ha. (Iphone/Android)

Taxi Kurir: Smidigt sätt att beställa taxi. Taxi Kurir finns på 43 orter. Fasta priser gäller. Nackdel: de är högre än om man låter taxametern rulla på. (Iphone/Android)

Svenskt teckenspråkslexikon: Har du träffat en söt döv kille eller tjej i sommar och vill lära dig lite teckenspråk? Då är den här appen något för dig. Också bra om man vill visa tecken för någon på krog-rundan. (Iphone)

Tyda: Vet du inte vad ett ord heter på engelska? Don't worry. Gå in på den här appen, Tyda. Ordlistan är dig. Gränssnittet är snabbtänkande. Ett plus! (Iphone)

TOMAS LAGERGREN &
NICLAS MARTINSSON

Från vänster: Danska Dövförbundets Janne Boye Niemelä och Ragnar Veer. Maria Sundholm från SDR:s styrelse. Zaag Arvidssons kupp.

Smått & gott från förbundsmötet 2012

SDR:s förbundsmöte i år var inte något ordinärt möte. Under helgen 1-3 juni arrangerades också en 90-årsjubileumsbankett, visades en visuell musikal, Fame, och presenterades en lista på tänkbara kandidater till SDR:s styrelse år 2013-2017. DT sammanfattar delar av förbundsmötet som ägde rum i Örebro.

90-åringen firades av

I februari i år fyllde SDR 90 år. Därför hade förbundet en jubileumsbankett på en hotellrestaurang i Örebro den 1 juni. En rad tal hölls. WFD:s forna ordförande, Markku Jokinen, var en av dem som stod på scenen. Redan som ung såg han upp till SDR. "Det var här dövmåttvetande-rörelsen började", sade han, och menade att Sverige var en föregångare på dövmåttområdet i Norden. Ett annat exempel var att SDR var först med att starta biståndsprojekt och stötta döva i utvecklingsländer. Det danska dövförbundets ordförande och vice ordförande, Janne Boye Niemelä och Helena Gade, gav 500 danska kronor till SDR:s jubileumsfond. Skämtsamt sade de att förbundet kunde använda pengarna till att köpa hjälpmedel så att 90-åringen kunde fortsätta kämpa. Även landets dövföreningar hade gett bidrag till SDR. Dalarnas Dövas Förenings gåva var en av dem som stack ut mest. De hade gett 1.922 kronor. "SDR grundades år 1922", sade Jan Magnström leende, ombud från DDF. En klassisk tre-rättersmiddag serverades: Skagen på rågbröd toppad med löjrom, tournedos av oxfile med madeira-sky och potatisgratäng och amerikansk chokladtårta med maräng.

Valberedningens namnförslag

Valberedningen föreslog att Ragnar Veer skulle fortsätta som ordförande. Göran Alfredsson, Lolo Danielsson, Tomas Hellström, Tord Rådahl och Annalena Hagnell Olehn föreslogs sitta kvar. Avgår vid nästa års kongress gör vice ordförande Britt Karmgård och styrelseledamöter Joakim Hagelin Adeby och Maria Sundholm. Två nya namn var Lasse S. Lorentzon och Eva Norberg. En nionde plats är vakant. Namnförslagen är inte definitiva. Dövföreningarna ska senast 1 mars nästa år komma med förslag på vilka de vill se i styrelsen. Valberedningen ville egentligen att SDUF:s före detta ordförande, Henrik Sundqvist, skulle bli den nionde styrelsemedlemmen. Men på förbundsmötet sa han att han ville avvakta eftersom han inte trodde på de resterande namnförslagen. "Om jag ska sitta i förbundsstyrelsen, vill jag förändra, tänka nytt och förändra organisationstrukturen i grunden", sade han.

SDR är nu finansiellt starkt

SDR-koncernen gjorde en vinst på 2,7 miljoner kronor år 2011. Den var fyra gånger högre än året före. Intäkterna från Ideella spel var

betydande, alltså 5,4 mkr. Pengarna från spelet gjorde att SDR kunde gå med ett stort plus. Om man bara ser till moderbolaget SDR så gjorde de en vinst på 2,9 mkr. Men då är inte bolaget SDR Tecken medräknat. De översätter hemsidor till teckenspråk. Nu är soliditeten – ett nyckeltal som visar hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital – drygt 60 procent, vilket är mycket bra i företagsvärlden. Ett vanligt soliditetsmål är 30-40. Nu uppgår det egna kapitalet till nära 8,9 mkr. År 2002 var soliditeten drygt 40 procent. SDR är alltså finansiellt starkare i dag.

Zaag bjöd på en kupp

Zaag Arvidsson, ombud från Västra Götalands Dövas Länsförbund, gick upp på scenen och pratade om vikten av teckenspråk för personer med CI. "Ifall CI:t går sönder är teckenspråk bra att ha", sade han. Helt oväntat tog han upp en grej ur en skjortficka och vecklade ut den: det var nämligen en babydräkt där det står "I love teckenspråk" på. Läs mer: Zaag Arvidssons insändare på sid. 24.

Dövas dag blir sista helgen i september

Förra året arrangerade Malmö Dövas Förening Dövas dag. Då hade de föreläsningar som var öppna även för professionella. Alltså ingen traditionell konferens för ombud från dövföreningarna. Stockholms Dövas Förening som arrangerar årets Dövas dag gör likadant. Vem är Dövas dag till för, diskuterade ombuden. Det är klart att det blir en kongressfråga om Dövas dag nästa år. Sundsvall får Dövas dag 2013 och Hässleholm 2014. Och från och med år 2014 äger Dövas dag rum sista helgen i september; en internationell trend som Sverige nu följer. Detta eftersom WFD beslöt 1957 att Dövas dag ska firas den sista söndagen i september.

Västanvik gjorde en mindre förlust

Västanviks folkhögskola hade traditionsenligt sin stämma efter SDR:s förbundsmöte. Skolan gick back med modesta 68 205 kronor förra året. Anledningen var minskade hyresintäkter och två åsknedslag som slog ut en stor del av skolans tekniska utrustning och brand- och inbrottslarm. Försäkringen täckte inte den verkliga kostnaden. Skolan har dock fortfarande en god likviditet. Det egna kapitalet uppgår till 8,26 mkr.

Från vänster: Visukalen Fame älskas av alla. SDR:s nya färgglada roll-ups. Göran Alfredsson var en av de finast klädda på banketten.

Färglad monter och roll-ups

SDR har numera en ny monter och nya roll-ups som hälsar besökare välkomna. Formen står DT:s Annalena Caffa för. Idén bakom designen är att teckenspråket talas med hela kroppen och är mycket mer än bara ett språk. Två siluetter tecknar på varsin sida ett antal ord som förklarar vad teckenspråket också är: stolthet, kultur, gemenskap och delaktighet. Annalena Caffa har valt tre färger: gult, turkos och magenta. Starka färger som syns på långt håll och ger uppmärksamhet. Turkos är ju dessutom den internationellt kända färgen bland döva. På disken som är i SDR-grön finns ytterligare en pratbubbla som säger just: "Teckenspråk är så mycket mer än bara ett språk!".

Idel beröm för Fame

Förbundsmötesdeltagarna gick och kollade på visukalen, Fame, på lördagskvällen den 2 juni. DT pratade med många efter föreställningen. Alla älskade showen. Några sa att man inte tänkte så mycket på att det var döva, hörselskadade och hörande skådespelare med i Fame.

SDR:s kongress äger rum i Malmö

Nu är det klart att SDR:s kongress år 2013 äger rum i Malmö. Det var många år sedan SDR hade en kongress där senast. Därför vill SDR förlägga kongressen till den skånska huvudstaden. Dessutom äger det stora mötet rum i centrala Malmö med närhet till tågstationen.

TEXT: TOMAS LAGERGREN OCH NICLAS MARTINSSON
FOTO: TOMAS LAGERGREN

Viveka gjorde en svan till Estelle

Viveka Jonsson, 42, finsnickare, gjorde en svan i trä som Östergötlands landshövding gav i present till prinsessan Estelle på hennes dop.

Viveka har snickrat ihop en svan badandes i naturreservatet Tåkern, beläget söder om Vadstena. Tåkern är en fågelsjö där uppemot 80 000 fåglar vistas. En svan av naturlig storlek ska stå där vid Tåkerns strand i direkt anslutning till naturum och där skapas en upplevelsesteg med natur- och sagotema. Stigen döps till Prinsessan Estelles sagostig.

Grattis! Det är inget vanligt uppdrag du fick. Hur känns det att få ett sådant uppdrag?

– Tack, det kändes både kul och nervöst. Estelle är ju en av Sveriges mest kända personer och det är roligt för mig som är döv att få ett sådant uppdrag. En ära!

Hur lång tid tog det?

– Tre veckor ungefär och när dopet närmade sig blev jag alltmer nervös och funderade på om jag gjort några misstag.

Du såg landshövdingen Elisabeth Nilsson räcka över ditt hantverk till kronprinsessan Victoria, på TV. Beskriv känslan.

– Jag blev rörd och glad, pekade och sa till min sambo: "Titta där!!!", säger Viveka och ler.

– Och så såg jag också svanen på Aftonbladets bildsamling på över 600 bilder. Där fanns en fin bild där Victoria håller upp svanen.

Viveka började tidigt med snickeriet. Hon fick snickarleksaker av sin pappa i julklapp. Då var hon fem år gammal. Sen blev hon fast. Efter träteknisk linje på Tullängsskolan har hon flyttat runt och jobbat på olika företag.

– Det är mitt liv, konstaterar Viveka och ler innan hon tillägger:

– Jobbet är så roligt att jag tycker dagarna går för fort!

Du gillar utmaningar. Vad är roligast att snickra ihop?

– Chiffonjer, runda fönster till glaspartier, och jalousier. Sådant som kräver lite pill.

TEXT: TOMAS LAGERGREN FOTO: NILS-PETTER KALMÉR

Fotnot: Idén och utformningen av svanen kommer från Anders Lindkvist. Viveka Jonsson stod för snickeriet. Originalen kommer att ställas ut hos Hemslöjden i Östergötland i Linköping 22 maj-6 juni och visas i skyltfönstret. Därefter ska svanen transporteras till naturum Tåkern där svanen placeras vid sagostigen.

Investering för tillgänglighet är en vinst för samhället

Efter en tre timmar lång debatt beslutade riksdagen äntligen att bristande tillgänglighet är att betrakta som diskriminering. Det är utredningen "Bortom fagert tal" som två år efter att remisstiden gått ut har nått fram till Sveriges högsta beslutande församling.

DHR, (förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder) drog i början av december 2011 igång torsdagsaktionerna, som innebär att stå utanför Rosenbad på torsdagsmorgnarna och dela ut flygblad. SDR anslöt till torsdagsaktionen under våren tillsammans med bl a FSDB och HRF. Nu har kampen gett ett visst resultat, i och med att riksdagen har debatterat och fattat ett beslut.

Intresserade kunde följa debatten i direktsändning på webbtv på www.riksdagen.se. Vi döva letade förgäves efter tecken-språkstolk i rutan. Där kände jag mig helt otillgängliggjord. Varför glöms vi döva och hörselskadade bort? Trots att de diskuterar om oss och vår framtid, trots att vi bor i Sverige, trots att vi arbetar och betalar skatt som alla andra så blev vi ändå utestängda. Ett mycket bra (eller dåligt) exempel på just det som hela frågan gäller!

Så även om man egentligen bara vill gråta över bristen på tillgänglighet för oss så gäller det att vara smart och söka efter andra kanaler. Inspirerad av hur omvärlden kunde följa den arabiska våren genom twitter så följde jag debatten i riksdagen genom den twittertråd som heter "#funkpol".

Många var upprörda över yttranden under debatten. En twitterare skrev: "Det har gjort fruktansvärt ont i hjärtat att följa kvällens debatt om tillgänglighet och diskriminering". En annan påpekade "Det finns tydligen en prislapp för just den här

diskrimineringsgrunden" med anledning av ett uttalande från en moderat riksdagsman: "En diskrimineringslag kan innebära sanktioner och kan då gå upp till 200 miljarder kronor att investera" Moderaterna har motsatt sig en lag eftersom man ser det som en miljardkostnad för statskassan. En riksdagsman från Vänsterpartiet replikerade "Att bygga upp ett tillgängligt samhälle är en investering för hela samhället samt "Att bygga ett tillgängligt och inkluderade samhälle är inte en hjälpinsats för en viss grupp!"

Förre V-ledaren Lars Ohly skrev: Hurra för riksdagens beslut idag att bristande tillgänglighet är diskriminering och ska förbjudas! Bu för regeringen som var emot. #funkpol

Jag kan rekommendera SDRs 90-årsskrift (som kan hämtas på www.sdr.org) och artikeln om Deaf Gain av Joseph Murray. Många av de största uppfinningarna i världen (t.ex. telefonen, morse, internet) har upphovsmän som är döva eller har nära anknytning till döva. Tillgänglighet är lönsamt för hela samhället.

Så nu kan vi bocka av torsdagen den 14 juni 2012 som den dag då Sveriges Riksdag beslutar att "Regeringen bör vidta åtgärder för att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning omfattas av svensk diskrimineringslagstiftning och skyndsamt återkomma till riksdagen med ett lagförslag".

Men "skyndsamt" är ett töjbart begrepp, och risken finns att regeringens förslag inte är tillräckligt kraftfullt när det väl kommer. Så kampen fortsätter tills vi har ett acceptabelt lagförslag i vår hand och därför fortsätter SDR att medverka i "Torsdags-aktionen" utanför Rosenbad mellan 08.00 och 09.00.!"

GÖRAN ALFREDSSON
FÖRBUNDSSTYRELSELEDAMOT

SDR Stockholm
SDR, Förmansvägen 2, 6 tr
117 43 Stockholm
Tel. vxl: 08-442 14 61
Texttel. vxl: 08-442 14 60
Fax: 08-442 14 99

SDR Leksand
SDR, Box 300
793 27 Leksand
Tel. vxl: 0247-641 00
Texttel. vxl: 0247-641 01

Förbundsordförande:
Ragnar Veer
ragnar.veer@sdr.org
Texttel: 08 442 14 62
0735 200 902 (sms/3G)

Kommunikationsansvarig:
Helena Fremnell
hfre@sdr.org
070 215 46 33 (tal/sms)
sdr@sdr.org
www.sdr.org

Material till Slingan:
webbredax@sdr.org
Fax: 08 442 14 99

Bli medlem:
medlem@sdr.org

Försäljning:
shop@sdr.org
Tel vx: 0247 140 65
Fax: 0247 105 97

**Sveriges Dövas
Pensionärsförbund:**
info@sdpf.se

Västanviks Folkhögskola
Winterrommes väg 5
793 27 Leksand
Texttel: 0247 641 24
Fax: 0247 101 65
www.vastanviksfhs.se

SDR plusgiro: 90 00 24-1

Lyckad kansliträff på Västanvik

SDR genomförde en första nätverksträff för dövföreningarnas kanslipersonal på Västanviks Folkhögskola i Leksand i juni.

På träffen togs upp om föreningarnas arbetsområden, medlemshantering, konflikthantering, om fackliga frågor t ex lönenivåer, arbetsledarrollen, och om lönebidrag och trygghetsanställningar. Man tog också upp hur SDR kan stötta och använda dövföreningarna som resurs. Nästa nätverksträff planeras till vecka 46 eller 47, eventuellt i samband med SDRs framtidsseminarium. Då tar vi upp om SDRs organisation och arbetsuppgifter samt bjuder in en representant från Unionen.

Alla som deltog vill uppmana andra dövföreningarnas kanslipersonal att komma till nästa nätverksträff, för ett viktigt erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling och för kunna ge råd och stöd till varandra.

Anna Eriksson, Margo Csizik, Ronny Calrsson, Stig Kjellberg, Agneta Skagerstrand, Mona Riis, Herbert Månsson, Maja Hellöre, Steffa Peterson, Johnny Slots, Ulf Nilsson, Henrik Sundqvist, Hans Rimberg, Pamela Steiner, Denny Bergerholm. Saknas på bilden: Kattis Linné

Tillgänglighet genom teckenspråk

Allmänna Arvsfonden har beviljat projektet Tillgänglighet genom teckenspråk 1.438.000 kronor för ytterligare ett år, dvs ett tredje år.

Ur motiveringen: I Språklagen och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning finns delar som handlar om rätten till teckenspråk för döva och hörsel-skadade personer. Syftet med projektet är att rättigheterna ska förklaras och genomföras så att teckenspråket blir en naturlig del inom alla samhällsområden, särskilt i undervisning, kultur-utbud och information.

Projekt Tillgänglighet genom teckenspråk har sju nya filmer på hemsidan Gå in på www.tgt.sdr.org och titta. Totalt har 12 filmer producerats. Alla filmer är verklighetsbaserade och ger rejäla tankeställare om hur katastrofal tillgängligheten kan vara för döva.

Regionala nyheter ska vara tillgängliga – idag sänds regionala nyheter utan teckenspråk eller text! Brist på teckenspråkskompetens hos lärare ger döva elever orättvisa betyg.

Vad säger lagen om dessa händelser? Hur skall de lösas med hjälp av FN-konventionen om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning och Språklagen? På hemsidan finns tips och råd samt exempel på hur du kan anmäla ditt ärende som du inte är nöjd med. De flesta av exemplen är på teckenspråk och uppdatering sker med jämna mellanrum.

Månadslotten: SDR och SRF miljonärer!

Månadslotten är ett lotteri som numera ägs av SDR och SRF, Synskadades Riksförbund, sedan Naturskyddsföreningen och Friluftsrådet förra året lämnade samarbetet och anslöt sig till Postkodlotteriet. Överskottet för 2011 blev 6.834.228 kronor för SDR och SRF att dela på, vilket firades med tårta.

Dövföreningar kan sälja Månadslotten

Även dövföreningarna kan tjäna pengar på att sälja Månadslotten, genom att värva prenumeranter. Månadslotten är en prenumerationslott som kostar 150:-/månad. Dövföreningarna kan värva lottköpare och för varje NY värvad och betalande lottköpare så får föreningen 150 kronor.

OBS! Det gäller en gång per lottköpare och 6 månader. Det måste gå sex månader mellan det att lottköparen säger upp sin lott till dess att han/hon återkommer som prenumerant.

Kontakta Månadslotten genom att mejla till: kontakt@ideellaspel.se eller ring 08-39 90 60. Ni ska uppge föreningens adress, och får då en kundkod som lottköparna ska uppge. För mer information om Månadslotten se: www.manadslotten.se

Det är vårt jobb att ifrågasätta normer

I **sociala medier** går det att ha många åsikter. Någon på Twitter sa att Twitter är som ett rum där alla sitter på en stol och skriker ut sina åsikter i hopp om att någon lyssnar. En sak kan de flesta vara överens om - sociala medier har förmågan att sparka igång debatter på några få klick.

En intressant debatt har förts på Twitter och Facebook de senaste veckorna, som jag har hakat på med stort intresse. Debatten har förts främst av unga människor - kanske är det framförallt unga som gärna debatterar online? Debatten har handlat om jämställdhet inom dövrörelsen. SDR fyller 90 år i år vilket med rätta ska firas! En dag var det någon som undrade - hur många kvinnliga ordförande har SDR haft? Svaret är: inga. På 90 år har inte en enda kvinna varit ordförande i SDR. Om inte det är ett strukturellt problem så vet jag inte vad som är det.

Det jag blivit mest förvånad över i samband med den här debatten är hur många det är som svarat "men vi måste ju tänka på kompetensen" när någon har ifrågasatt avsaknaden av kvinnliga ordförande. Givetvis är kompetensen det viktigaste! Vad är det med ordet kvinna som får folk att betvivla att kvinnor överhuvudtaget besitter just kompetens? Eftersom det ytterst sällan är någon som invänder "men vi måste ju tänka på kompetensen" när det är en man som diskuteras. Det verkar som att det automatiskt förutsätts att män har denna fantastiska gåva som kallas kompetens, medan det inte alls är givet när det gäller kvinnor.

Vad som är viktigt med den här debatten är att den inte är kritik mot enskilda personer inom SDR. Det är kritik mot ett system, och det är därför berättigat att fråga oss hur många av de tidigare ordförandena som aldrig skulle ha blivit tillfrågade eller valda om de inte varit män? Ibland kan det tyckas fånigt att räkna kön och så vidare, men det är ett effektivt sätt att synliggöra orättvisor.

Könskvotering är inte en enkel fråga. Jag vill vara säker på att jag är vald utifrån min kapacitet - kompetens om ni så vill - och inte på grund av mitt kön. Men när det gäller SDUF har vi inte det problemet, det har funnits flera fantastiska kvinnliga ordförande i SDUF innan mig - liksom det har funnits fantastiska manliga ordförande. Ungdomar går ofta i täten för förändringar, och i det här fallet har SDUF gått i täten länge, utan att moderförbundet visat tendenser på att ta efter. Men det är okej. Det är ungdomars jobb att ifrågasätta. Om inte vi ifrågasätter, efterlyser förändring och bryter normer - vem kommer då att göra det?

Att debatter uppstår är tecken på en hälsosam organisation. Ni får absolut tycka annorlunda! Skicka in insändare till DT och till UNG-sidorna! Ett öppet debattklimat är otroligt viktigt och censurering av obekväma åsikter hör inte hemma i ett demokratiskt samhälle. Jag hoppas ni håller med mig om det. Och gör ni inte det, lyssnar jag gärna på era argument för varför ni inte gör det!

MALIN JOHANSSON, ORDFÖRANDE SDUF

Den här texten finns på teckenspråk på www.sduf.se

Sveriges Dövas Ungdomsförbund
Förmansvägen, 2, 6 tr
117 43 Stockholm
www.s-d-u.se

Mejla: sdu@sdrf.se
Blogg: www.s-d-u.se/blogg
Twitter: @_sdu
Facebook: Sveriges Dövas Ungdomsförbund

Förbundsordförande:
Malin Johansson
malin.johansson@sdrf.se
070-860 43 83 (sms/3G)

Jennys första år som WFDYS-ordförande:

”Det har varit sjukt spännande”

Jag kommer att sitta i World Federation of the Deaf Youth Section-styrelsen (en ungdomssektion till World Federation of the Deaf, WFD) fram till 2015. Så jag ska försöka rapportera till er svenska ungdomar så gott jag kan till dess. Nu har vi nästan avverkat ett år och det har varit så sjukt spännande att jag inte törs tänka på hur intressant det kommer att bli under de kommande åren! WFDYS styrelsemedlemmar kommer från hela världen: Finland, Norge, Spanien, Sydkorea, Sverige, Uganda och Sydafrika. Kärnan i vårt arbete är våra styrelsemöten som hålls två gånger om året. Vårt första möte hade vi tillsammans med WFD i Norge på Ål folkhögskola i november förra året. Vi lärde känna varandra och läste igenom de tidigare styrelsernas arbete.

WFDYS grundades 1995 och har arrangerat ungdomsläger sedan dess. Under den här mandatperioden kommer vi att tre läger: i Italien, USA och Turkiet. Vi började redan planera för dem i Norge. Redan nu kan vi se att våra lägrar kommer att bli väldigt roliga och vi ser fram emot att träffa lägerdeltagarna.

Ett av WFDYS mål är att få upp vårt politiska arbete på internationell nivå och vi var glada över att kunna skicka mig som representant till UNESCO:s ungdomsforum 2011. Ungdomsdelegater från hela världen deltog och vi skulle komma överens om rekommendationer från oss ungdomar till UNESCO:s generalförsamling. Under mötet i Norge föreläste WFD:s förra ordförande, Markku Jokinen, för WFDYS-styrelsen om FN:s system och dess möjligheter till politiskt arbete som måste tas tillvara av både WFD och WFDYS. Vi styrelsemedlemmar filmade mötet där vi själva berättade vad vi hade beslutat och gjort. Filmerna kan ni se på vår hemsida.

Efter styrelsemötet var vi på en konferens som WFD och EUDY ordnade där vi diskuterade om teckenspråket var hotat eller inte. WFDYS höll en presentation där vi betonade att dövförbunden måste satsa på barnen och ungdomarna och att få dem att bli delaktiga. Så länge ungdomsförbunden finns och är starka kommer teckenspråket inte att bli hotat.

WFDYS har öppnat en ny hemsida där vi uppdaterar vår information på internationellt teckenspråk: wfyds.org. Sedan har vi också bland annat varit med på regionala möten med EUDY och deltagit i Centralamerikas ungdomsträff i Panama och hållit en föreläsning om mänskliga rättigheter. Jag själv fick åka till Qatar på ett regionalt forum för döva kvinnor. Det var surrealistiskt eftersom det var första gången som WFDYS

representerade i en sammankomst i arabregionen. Jag träffade döva kvinnor från 13 arabländer och vi pratade om mänskliga rättigheter både som döva individer och kvinnor. Det var också första gången som deltagarna lyssnade på en dövs kvinnas föreläsning om mänskliga rättigheter. WFDYS hoppas att detta blir ett stort steg framåt för arabregionen och att det kommer barn och ungdomar därifrån till våra internationella lägrar framöver.

Vårt nästa styrelsemöte kommer att hållas i Nairobi, Kenya, under den här junimånaden. Vi har just nu ungdomsregioner i Centralamerika, Sydamerika, Asien-Oceanien och Europa (EUDY). Vi saknar alltså ungdomsregioner i Afrika och Arabregionen. Så vi hoppas kunna bilda dem under de kommande åren. I Kenya ska vi få tillfälle att ha en konferens med ungdomsdelegater från hela Kenya. WFDYS har en plats i WFD:s styrelsemöten så efter vårt möte i Kenya åker jag till Kentucky i USA för att delta i WFD:s 100:e styrelsemöte.

Ni kan som sagt följa oss via vår hemsida www.wfdys.org som uppdateras med videoklipp på internationellt teckenspråk. Ni är också välkomna att kontakta mig på jenny@wfdys.org om ni har frågor.

JENNY NILSSON, ORDFÖRANDE, WFDYS

I ♥ TSP

En oförglömlig helg i Örebro

Ett stort tack till alla som på olika sätt ordnat helgen 1-3 juni 2012 i Örebro, vår nya huvudstad i vårt eget språk! Mycket arbete och förberedelse ligger bakom detta! Visst kan det dyka upp brister och problem, men så är livet ibland. Om ni undrar vad jag skriver om? Det gäller dels SDRs förbundsmöte (Grattis till 90 år!), dels Västanviks folkhögskolas föreningsstämma och till sist inte minst visukalen Fame.

Visst kände vi alla ombud, att vår dövrörelse håller på att bli undanknuffad och bortglömd av det hörande samhället: Mindre bidrag och resurser. Ny teknik som både förbättrar och försämrar för oss brukare. Är vi på väg mot en ny omänsklighet, som vi upplevt sedan slutet av 1880-talet? Men så möter vi i Visukalen FAME: Oroliga ungdomar, som väntar på svar. Får jag komma in i min framtidsdröm eller ej? Klarar jag kraven trots min dövhet eller hörselnedsättning? Den här tuffa kulturskolan river alla murar mellan döv, hörselnedsättning och hörande. Vi åskådare hade nog svårt ibland att stänga vår tårkran. För vi kunde ibland känna igen oss själva, där vi står mot en spegel av scen-ögonblick, som snabbt dyker upp i våra tankar. Slutligen hoppas jag att mitt lilla bidrag med nya arbetskläder i baby-format ska fastna hos allas hjärtan, som kan teckenspråk eller ej: I ♥ teckenspråk. För teckenspråket river alla murar oberoende om man är hörande, döv, dövblind eller har hörselnedsättning med hörselteknik som hörapparat och/eller CI.

**Zaag Avidsson, ombudsman för
Västra Götalands Dövas Länsförbund (VGDL)**

* Vad som menas med arbetskläder är att Zaag Arvidsson bar ett blåställ på SDR:s förbundsmöte 2008 och kongress 2009. Han menade att det att delta i kongressen/mötet innebar hårt arbete. Därför skulle man bära ett blåställ.

SDR erkände till slut Dan

DT skrev en artikel om SDR 90 år, som publicerades i februari (nr 1 2012). Vi vill kommentera artikeln om Dan Andersson. Vi tycker att Dövas Tidning har skrivit ett intressant historieförlopp om hans fina arbete. Vi har träffat Dan många gånger, och han var en storartad unik personlighet som stiftade GDF (Göteborgs Dövas Förening) 1912 samt SDR 1922.

Men det har funnits flera perioder under 1940-60-talen då man försökt mörklägga Dans fantastiska insatser inom dövrörelsen i Göteborg, som nu äntligen upprättats för att komma fram i sanningens ljus. SDR bekräftade efter sex seklers tystnad att det var Dan Andersson som

bildade SDR år 1922, som i början hade sitt säte i Göteborg.

Tidigare var det en länge omdiskuterad fråga om vem som egentligen bildade SDR. Därför skrev vi en artikel i DT nr 8 2007. Men vi fick ingen uppmärksamhet efter publiceringen.

Endast ett fåtal människor inklusive mig och min barndomsvän kämpade för att få återupprätta Dans heder under en väldigt lång tid. Vi fick del av Dans många fascinerade berättelser, bland annat bildandet av GDF, SDR samt depressionstiden under 1930-talet med stor arbetslöshet bland döva. Det numera populära sommarhemmet Solhem på Björkö vid västkusten byggdes 1932, tack vare Dan och GDF var den första dövföreningen i hela landet som hade ett fritidshus på den tiden.

Dans högsta livspunkt var när han blev tilldelad en sällsynt och fin medalj av Kungliga Patriotiska Sällskapet. Medaljen fick han bland annat för att han drev en massa hårt arbete för att främja många döva som led svårt av fattigdom och arbetslöshet under en lång och svår period under första och andra världskriget. Efter Dans bortgång 1963 försökte vi återfinna medaljen som ett minnesarv som skulle tillhöra dövföreningen, men utan resultat. En novemberdag 2007 dök upp Dans brorsdotter Solveig Andersson som var 86 år då, till GDF för hon ville återlämna Dans medalj postumt. Det tycker vi var väldigt fint gjort.

Björn Ångquist och Erik Wikman

Örnsköldsviks DF har varit på vift

Lördagen den 2 juni så gav sig ett femtontal medlemmar plus tolkar ut på utflykt. Färden styrdes först till Gideå och Basjkirhästfarmen utanför Gideå. Där blev vi väl mottagna av ägarna och några som var frivilliga där och som var ridelever. Först fick vi information om rasen Basjkir. Vi ställde frågor om hästarna. Intresset var stort. Där fanns även en journalist från Örnsköldsviks Allehanda som gjorde dels ett reportage om farmen men även passade på att skriva lite om vår förening. Efter en liten stund gick vi till deras ridhus och där fick de som ville prova att rida. Basjkirhästen verkar vara en mycket lugn och till psyket väldigt stabil häst. När vi var klara i Gideå så styrde vi kosan mot Millas Mat och Café i Långviksmon och åt där kycklingfilé med ris, en alldeles utmärkt måltid som var jättegod. Efter lunch åkte vi vidare till Kallmyra och Kallmyra Mohair. Där besökte vi angoragetter och blev runtvisade på gården. Tyvärr hade regnet gjort oss sällskap också så det var ganska blött för oss. Annars var det även här mycket trevligt. Efter detta så styrde vi kosan hemåt efter en mycket lyckad dag. Alla var glada och nöjda med dagen!

Anders Lind

Insändare skickas till redaktionen@dovastidning.se eller postas till: Dövas Tidning, SDR, Förmansv. 2, plan 6, 117 43 Sthlm. Du får gärna publicera insändare under signatur. Men bifoga alltid namn och adress till redaktionen (som har tystnadsplikt). Vi förbehåller oss rätten att korta och redigera insändare. Korta texter vinner fler läsare!

Lös sommarkryss – vinn sommarläsning!

	KAN OST		ÄR MARI- ANER- GRAVEN		PÅVERKA MED NAR- KOTIKA		ÄR MÅNGEN VINTER- SPORT		GAMMALT PÅLÄGG		STOPPA I SIG		DET ÄR VINN- AREN
									DÅLIGA GÄVOR? MOT- PREFIX		TROTSAR		
	TA SIG FRÅM MED EKA		ROYA				MJÖLMAT GILLAR BARN						BÄST BETYG BLAD I BOK
										BERÖMD		SVENSKT MÅSTER- SKAP KORT	
			POST- TERM	SKÄNKA KORT STRÖM				SÖNDER FY!					
	VIRRIG	FÖLJER PÅ AKTION HAR MAN VID KNÄ										VID DEN TIDEN	
					DREJAS UTAN LERA		PLÅT- GUBBE?		NÄMNDE			LÄGGER SKYTT ÄDLA STENAR	
				SOTARE	GE SIGNAL				UPP- RETAD KLAGAN				GILLAR OST
	BÄR- HJÄLP		MÄTS I KVADRAT FISK					HÄR ÄR			BLOMMA BRUKAR PRÄSTER		
									GYMFA- REDSKAP SOVIT LITE				
	KAN SIG SYNDARE							SEPA- RERADE	MJUK ÄTER DET MESTA				BÖR MAN TALA?
					KÖTT- RÄTT							STOD EMBLA NÄRA	
	DEN ÄR UPP- RIKTIG		JUPITER- MÄNE	SER MAN PÅ!									BRUKAR VÄNNER GÄRNA
						DRICKS	RIKE				GENAST MED MED LÄNGRE I		
	KLIPP	SKÄG- GIG	VÄN TILL NALLE PUH	ÖVERDEL EFTER OPQ					ÅKER ARTISTER PÅ				
								MILITÄR- DAM	EN SORTS SNÖ	HUVUD- BONAD		HÅRT VATTEN KLÖV- DJUR	
									SPIN- NÄRE				HAL- KADE
			FICK FÖR SIG IFALL								KAN VÄSSAS INSIKTS- ORD		
	TA DIG HIT!			FRÅN	DJUNGEL- FIGUR FEJS								VANLIG LJUD- FRÅGA
	VIND							SILVER		ÄGA		BIO- BRÄNSLE	
			GENOM					BLIR KANISKE LAXEN					

De tre först öppnade rätta lösningarna får Lennart Tjärnströms bok "Fyra livsöden från 1900-talets Dövsverige". Vi behöver svar senast 10 augusti. Skicka in löst korsord med ditt namn och adress till: **Dövas Tidning, SDR, Förmansv. 2, plan 6, 117 43 Sthlm.**

Tempus fugit – tiden flyger

”De flesta skulle ha mycket att glädja sig åt om de bara hade tid.” – K. K. Steincke Tid, ja.

Det är ständigt ont om den, tycker nog de flesta i vårt tidevarv – där vi oftast är ett klick bort. Fast ändå inte. Det gäller i högsta grad oss på Dövas Tidning. Fast vi alla har tid, när allt kommer omkring.

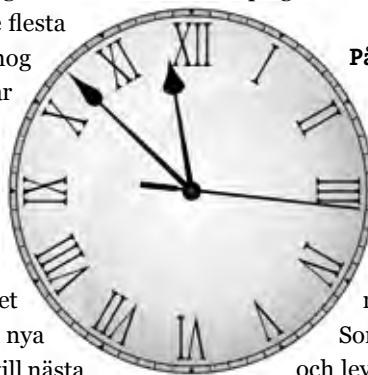
I dagsläget har DT två skrivande redaktörer, min kollega Niclas Martinsson och jag. Att göra en tidning är ett tidskrävande jobb som kräver resurser. Som de flesta tidningar har vi inte tiden och resurserna nog för att täcka allt. Så är det oavsett om vi talar om lilla Dövas Tidning eller om stora Aftonbladet. Deadlinen lurar ständigt runt om hörnet för varje journalist. Och tiden rår ingen på.

Det är det som är charmen med det här jobbet – att försöka hinna med i svängarna, hitta nya vinklar och grepp. Och samtidigt ha tid över till nästa jobb. Men har vi det? Det har vi sällan – eller aldrig. Vi har och kommer alltid missa något av nyhetsvärde. Något vi får acceptera. Det är en del av jobbet. Och bra journalistik måste få ta tid, men den ekvationen går ofta inte ihop. Vi får gå på lina och balansera hela tiden. Så är det i de flesta yrken, att man har en tid att passa, en tid man ska bli klar i tid.

Som tur för oss är spelreglerna tydliga. Allt som är unikt och som har en större spridning i nyhetsvärde går före allt annat. För annars räcker inte tiden till.

Journalistiskt arbete innebär inte bara att sitta framför en dator och spruta ur sig texter på löpande band. Det är mycket annat, som ringa folk och hålla kontakt och mejla och åka ut på fältet, läsa in sig på olika saker (research) och följa med i det som händer runt omkring oss.

Vi är inte ensamma om att tycka att tiden springer ifrån oss. Det är många lärare som sitter uppe på kvällarna och rättar prov, efter att de egna barnen lagt sig, till exempel. Och dagens teknik inbjuder till att vi tar med jobbet hem – på gott och ont.

På tal om arbete. Många av er går på semester efter midsommar. Och jag vet att den svenska sommaren är kort. Men jag hoppas inte att ni i panik planerat sönder semestern, där ni har schemalagt in varenda dag och timme. Det kommer ni att ångra er när ni sitter på jobbet igen i augusti. Vardagen är ändå inrutad nog.

Som jag ser det är förmågan att hålla saker öppna och leva spontant för stunden en lyxvara idag för de flesta. Men alla är givetvis olika.

Till er som tvivlar, tänk på dessa kloka ord när ni ligger i hängmattan och halvslumrar av solvärmens som skiner på er: “Den tid du vill slösa bort, är inte bortslösad tid.” – Bertrand Russell

Trevlig sommar!

TOMAS LAGERGREN

The World Day of Sign Languages

Kom till manifestationen i Stockholm, **Måndagen den 10 september**, Start/Slut 16.00-20.00
16-18 Sergels Torg ”Plattan”
18-20 Dövas Hus, Palmfeltsgatan 15.
Debatt om världens teckenspråk
Caféet har öppet 18.00-20.00!

Varmt välkomna!

Tillsammans blir vi **en enda stor teckenspråkig turkos värld** den **10 september 2012**

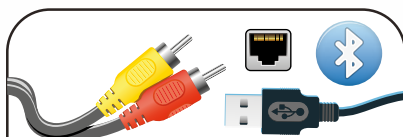
DT rättar

I DT nr 2/2012 hade vi ett uppslag om döva parlamentariker i världen. Det stod att **Raghav Bir Joshi** var medlem i det maoistiska kommunistpartiet, vilket inte stämde. Han är däremot medlem i Nepal Communist Party-United (CPN-United). Han kom in i parlamentet 2008, inte 2007. DT beklagar felet.

TM-9000 den ultimata bildtelefonen för döva och hörselskadade

Totalmöteslösning med bild, text och ljud

NYHET !! Nu även med texttelefoni (Ring och ta emot texttelefonsamtal).

Tillkopplingar

TM-9000 kan lätt anpassas till dina behov. Koppla till större skärm, externt tangentbord & mus, telefon med hörslinga, bluetooth halsslinga, extern kamera, diverse varseblivningssystem m. m.

Trepartssamtal

TM-9000 användare kan ringa trepartssamtal till andra TM-9000 brukare, där alla tre kan se, höra och texta till varandra.

Ljusvarseblivning i olika färger

Inbyggd ljusvarseblivning med valbar färg till dina kontaktgrupper. Färgen på ljussignalen visar vilken kontaktgrupp uppringaren tillhör t. ex. familj, vänner, arbete.

Realtids text eller chatt

Du kan skriva och ta emot text till/från din motpart under videosamtalets gång. Du kan välja mellan att använda realtids text eller chatt.

Trådlös WiFi 802.11 b/g/n

TM-9000 har en kraftfull trådlös internet mottagare som medför både snabb mottagning och lång räckvidd.

3G

Du kan koppla TM-9000 trådlöst till en 3G router (finns i fickformat). Detta ger dig friheten att ringa videosamtal oavsett var du är till bildförmedlingstjänsten, dina vänner, familj m. m.

RSS länkar

Internet

Väder

RJ11
Uttag för telefon
/varseblivning

Inbyggd CCD
vidvinkelkamera

LED Pekskärm

Bluetooth

Digital fotoram
via USB/SD kort

Uttag för hörlurar
och mik.

TM9000 är godkänd av HI som ett fullgott kommunikationshjälpmedel och kan ansökas som kostnadsfritt sådant hos din landstingsordinatör eller hörcentral. Produkten kan även ansökas som anhörigutrustning och som hjälpmedel på arbetsplatsen. Har du redan en TM-9000 kan du uppgradera den med texttelefonfunktion genom att ansöka om det hos din ordinator.

Om du inte vet hur du skall ansöka kontakta oss, vi har teckenspråkskunnig personal :

Taltel : 040-661 41 80 | 3G video/mobil : 0702 45 65 00 | mail@tm9000.se | Fax : 040-661 41 88
Bildtelefon : 0406060432@t-meeting.se | www.tm9000.se **T-MEETING**

Trevlig Sommar!

AB STOCKHOLMSTOLKARNA

för barndomsdöva, dövblinda och hörselskadade

www.stockholmstolkarna.se